

משום שכל ראשי ישראל לא נמצאו כמותם.

בא ראה, ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות הלויים. וכי אלה ראשי, והרי הוא לבדו היה? אלא משום שפנחס קים כמה אלפים ורכבות מישראל והוא קים את ראשי האבות, (לויים) כתיב בו אלה.

עוד, ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות ראשי הלויים נמצאה בו. ומה שהם נגרעו ונשרפו - הוא השלים, והרויח את הכהנה שלהם, ושרתה בו הצורה של שניהם. אבות ראשי הלויים נמצאת בו. ומי הם? נדב ואביהוא, שהפרידו אות הברית ממקומו, והוא בא וחבר אותם, לכן נתנה לו הירשה והרויח של שניהם, ונזכר כאן על מה שיהיה אחר כך.

ואם תאמר, למה נזכר כאן פנחס? אלא ראה הקדוש ברוך הוא את אהרן בשעה שאמר וזכור את בריתי, שעתידים שני בני אהרן לפגם את הברית הזו, ועכשו שהוא שולח אותו למצרים, רצה להעביר את אהרן שלא ללכת בשליחות זו. פיון שראה הקדוש ברוך הוא שעמד פנחס וקים את הברית הזו במקומה ותקן את העקמימות שלהם, מיד - הוא אהרן ומשה. אמר הקדוש ברוך הוא, עכשו הוא אהרן, הוא אהרן של ההתחלה. הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים וגו'. הוא אהרן ומשה, הם אהרן ומשה היה צריך (לכתוב) אלא להכליל זה בזה, ויום במים. הוא

דאינון אתחזון לאפקא להו לישראל, ולמללא לפרעה, ולרדאה ליה בחוטרא, בגין דבכל רישיהון דישראל, לא אשתכח פוותייהו.

תא חזי, (שמות ו') ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות הלויים. וכי אלה ראשי, והא הוא בלחודוי הוה. אלא, בגין דפינחס קיים כמה אלפין ורבון מישראל, והוא קיים לראשי אבהן, (ליואי) פתיב ביה אלה.

תו, ותלד לו את פינחס אלה ראשי, אובדא דרישי דליואי אשתכח ביה, ומה דאינון גרעו ואתוקדו, הוא אשלים, ורווח כהונתא דילהון, ושריא ביה טסטוקא דתרווייהו. אובדא דרישי דליואי אשתכח ביה, ומאן נינהו. נדב ואביהוא. אינון פרישו את קיימא מאתריה, והוא אתא וחבר לון. בגין כך, אתייהיב ליה ירותא, ורוחא דתרווייהו. ואדפר הכא על מה דלהוי לבתר.

ואי תימא, אמאי אדפר הכא פינחס. אלא חמא קדשא בריך הוא לאהרן, בשעתא דאמר ואזכור את בריתי, דזמינין תרין בנוהי דאהרן לאפגמא ליה להאי ברית, והשתא דקא משדר ליה למצרים, בעא לאעפרא ליה לאהרן, דלא למיהך בשליחותא דא. פיון דחמא קדשא בריך הוא, דקאים פינחס וקיים ליה להאי ברית באתריה, ואתקין עקימא דילהון, מיד הוא אהרן ומשה. אמר קדשא בריך הוא, השתא הוא אהרן, איהו אהרן דקדמיתא.

הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים וגו'. (שמות ו') הוא אהרן ומשה. הם אהרן מיבעי ליה. אלא,

משה ואהרן - להכליל מים ברוח,
ועל זה פתוב הוא ולא הם.

רבי אלעזר ורבי אבא היו מצויים
לילה אחד בבית מלונם בלוד. קמו
להתעסק בתורה. פתח רבי אלעזר
ואמר, וידעת היום והשבת את
לבבך פי ה' הוא האלהים. פסוק

זה כן צריך (לכתב): וידעת היום פי
ה' הוא האלהים והשבת אל לבבך.
ואלא אשריו מי שמשדל בתורה. עוד, ובה
ראהו והשבת אל לבב הנה צריך
(לכתב)!

אמא, אמר משה, אם אתה רוצה
לעמד על זה ולדעת פי ה' הוא
האלהים - והשבת אל לבבך, ואז
תדע אותו. לבבך זה יצר טוב ויצר
רע, שנכלל זה בזה, והוא אחד. אז
תמצא פי ה' הוא האלהים, שהרי
נכלל זה בזה והוא אחד, ועל זה
השבת אל לבבך לדעת הדבר.

עוד, אמר רבי אלעזר, רשעים
עושים פגם למעלה. מהו הפגם?
שהשמאל לא נכלל בימין, שיצר
הרע לא נכלל ביצר טוב משום
חטאי בני האדם, ופגם לא עושים
אלא להם ממש, זהו שפתוב שחת
לו לא בניו מומם. כפיכול עושים
ולא עושים. עושים - פדי שלא
משכו עליהם ברכות שלמעלה,
כמו שנאמר ויצר את השמים ולא
יהיה מטר, ולא עושים - שהרי
השמים נוטלים אותם לעצמם
ברכות מה שצריכים, ולא נוטלים
להמשיך למטה, ודאי שזהו מומם
של אותם רשעים.

עוד, לו בו, שלא נכלל ימין
בשמאל, בשביל שלא יתמשכו
הברכות למטה. לא באל"ף, שהרי
לא נוטלים להמשיך לתחתונים. מי

לאכללא דא בדא, רוחא במיא. הוא משה
ואהרן: לאכללא מיא ברוחא, ועל דא פתיב
הוא, ולא הם.

רבי אלעזר ורבי אבא, הוו שכיחי ליליא חד
בבי אושפיזיהו בלוד, קמו לאשתדלא
באורייתא. פתח רבי אלעזר ואמר, (דברים ד')
וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא
האלהים. האי קרא הכי מיבעי ליה. וידעת
היום פי ה' הוא האלהים והשבות אל לבבך.
(אלא ובהו הוא מאן דאשתדל באורייתא) תו, (תא חזי) והשבות
אל לבבך מיבעי ליה.

אמר משה, אי את בעי למיקם על דא,
ולמנדע פי ה' הוא האלהים, והשבות
אל לבבך וכדין תנדע ליה. לבבך: יצר טוב
ויצר רע, דאתכליל דא בדא, ואיהו חד, כדין
תשפח פי ה' הוא האלהים, דהא אתכליל דא
בדא, ואיהו חד. ועל דא והשבות אל לבבך,
למנדע מלה.

תו אמר רבי אלעזר, חייבין, עבדין פגמותא
לעילא, מאי פגמותא. דשמאלא לא
אתכליל בימינא. דיצר רע לא אתכליל ביצר
טוב, בגין חובייהו דבני נשא. ופגמו לא
עבדי, אלא לון ממש, הדא הוא דכתיב, (דברים
ל"ב) שחת לו לא בניו מומם. כפיכול עבדי
ולא עבדי. עבדי: דלא יתמשך עלייהו
ברפאן דלעילא, כמה דאת אמר (דברים י"א)
ויעצר את השמים ולא יהיה מטר. ולא עבדי:
דהא שמיא נטלי לון לגרמייהו ברפאן מה
דאצטריך. ולא נטלי לאמשכא לתתא ודאי
מומם דאינון חייבין איהו.

תו, לו בו, דלא אתכליל ימינא בשמאלא, בגין דלא יתמשכון ברפאן
לתתא. לא באל"ף, דהא לא נטלי לאתמשכא לתתא. מאן גרים דא.